

84. JESENSKO ZATIRANJE PLEVELOV V ŽITIH - 04.11.2021 10:12 - Zaključeno

V severovzhodni Sloveniji je večina ozimnih žit posejana. Ozimni ječmen, ki je bil v optimalnem roku posejan, je v fazi 1-2 listov BBCH 11-12, pšenice v fazi vznika.

V zadnjih letih vremenske razmere v jesenskem obdobju omogočajo nemoteno rast posevka, kakor tudi rast in razvoj jesenskih plevelov. Kar ima lahko za posledico, da je zatiranje plevelov v pomladanskem obdobju manj učinkovito, ker so pleveli spomladi že zelo razviti. Pri uporabi herbicidov jeseni moramo biti pozorni na nizke razvojne stadije plevelov, saj so herbicidi takrat najbolj učinkoviti.

Najpogostejši jesenski pleveli v žitih so: **enoletni ozkolistni**: navadni srakoprec, njivni lisičji rep, latovke, stoklase; **enoletni širokolistni**: njivska vijolica, jetičniki, navadna zvezdica-kurja črevca, krvomočnica, škrlatnordeča mrtva kopriva, kamilice, navadni plešec, plezajoča lakota-smolenec, poljski mak, modri glavinec...

Omenjeni pleveli v fazi razraščanja žit povzročijo izgube pridelkov, ki jih kasneje ni mogoče nadoknaditi. Za uspešno delovanje herbicidov pred pleveli je ključnega pomena, da jih zatiramo dovolj zgodaj, v začetnih razvojnih fazah razvoja.

V kolikor bodo vremenske in talne razmere dopuščale, **priporočamo, da za zatiranje plevelov v žitih uporabite herbicide že v jesenskem času, ko so pleveli še majhni.** Po večletnih izkušnjah lahko sodimo, da je jesenska uporaba herbicidov učinkovitejša na enoletne ozkolistne in širokolistne plevelve, spomladi nam lahko delajo težave le večletni širokolistni pleveli kot so njivski slak in osat, ki jih pa lahko zatiramo skupaj z uporabo fungicidov.

Jeseni lahko zatiramo plevelve takoj po setvi, pred vznikom ali po vzniku posevka in plevelov. Pri uporabi herbicidov moramo **biti pozorni na dnevne in nočne temperature**. V času škropljenja naj bodo dnevne temperature vsaj nad 5 °C, priporočena je 8 – 10 °C, nočne morajo biti nad 0 °C. Za doseganje visoke učinkovitosti delovanja herbicidov, je priporočljivo, da se škropljenje opravi v tistem delu dneva, ko se rastline posevka že posušijo, tla pa so še vedno vlažna.

Za zatiranje plevelov v žitih jeseni lahko uporabite naslednje pripravke:

Pripravek	Odmerek	Registriran za	Fenološka faza uporabe	Delovanje na plevel
Alister new (diflufenikan 12%, jodosulfon-metil natrij 0,75%, mezosulfuron 0,9%)	1,0 l/ha jeseni ali zgodaj spomladi	Ozimna pšenica	Jeseni oziroma konec zime ali zgodaj spomladi v razvojnem stadiju od dveh razvitih listov do konca razraščanja (BBCH 12-29). Ozkolistni plevel je najbolj občutljiv v razvojnih fazah od enega do treh razvitih pravih listov, širokolistni pa v razvojnih fazah od dveh do štirih razvitih pravih listov	Sredstvo učinkovito zatira naslednje enoletne ozkolistne in širokolistne plevelve : plezajoča lakota, kamilice, navadna zvezdica, jetičnike, latovke, poljski mak, ljuljke, njivski lisičji rep, nacepljenolistna krvomočnica in navadna njivka. Pri uporabi v jesenskem času zatira njivsko vijolico, spomladi pa zmanjša številčnost.
Arnold (diflufenikan 20%, flufenacet 40%) Priporočamo v kombinaciji s herbicidom Boxer	0,6 L/ha	v ozimni pšenici	pred vznikom posevka (BBCH 00-09) ali po vzniku posevka, od fenološke faze, ko je razvit prvi list, do faze, ko sta zaznavna dva stranska poganjka (BBCH 11 do 22). Prepovedan na VVOI in na NUV za vključene v KOPOP.	za zatiranje ozkolistnega in širokolistnega plevela Sredstvo, uporabljeno pred vznikom posevka, zatira: njivski lisičji rep, navadni srakoprec, plezajočo lakoto, navadno zvezdico in jetičnike. Sredstvo, uporabljeno po vzniku posevka, zatira njivski lisičji rep, plezajočo lakoto, koprive, pravo kamilico, navadno zvezdico, jetičnike in njivsko vijolico, ter omejuje številčnost populacije plevelov iz rodu Brassica in njivskega maka.
Lector delta (diflufenikan 50%,	Jeseni: 0,075 L/ha.	V ozimni pšenici, ozimnem	V jeseni se tretira, od razvojne faze dveh listov, do faze, ko sta dva stranska	za zatiranje širokolistnega plevela Sredstvo dobro zatira (učinkovitost >85%): njivsko pasjo kamilico,

florasulam 5 %) Priporočamo v kombinaciji s herbicidom Boxer ali Torulex 50 SC ali Fluent 500 SC	Spomladi: 0,1 L /ha	ječmenu, ozimni rži, ozimni tritikali, jari pšenici, jarem ječmenu	poganjka zaznavna (BBCH12-22). Spomladi se tretira, ko je prvi stranski poganjek zaznaven, do faze, ko je drugo kolence vsaj 2 cm nad prvim kolencem (BBCH 21-32)	navadni plešec, navadni zebrat, plezajočo lakoto, nedišečo trirobko, njivsko spominčico, poljski mak, njivsko gorjušico, navadno zvezdico, njivski mošnjak, bršljanastolistni jetičnik, perzijski jetičnik in njivsko vijolico. Sredstvo zadovoljivo zatira (učinkovitost 70 - 84,9%): belo metliko, modri glavinec in škrlatnordečo mrtvo koprivo.
Boxer (prosulfokarb 80%)	5 l/ha, v kombinaciji zmanjšamo odnerek	Ozimna pšenica, ozimna ječmen	pred vznikom žit, vendar samo če je zagotovljena dobra pokritost semena (globina setve najmanj 3 cm), po vzniku žit do začetka razraščanja	ozkolistnega in širokolistnega plevela: Sredstvo dobro zatira: enoletno latovko, ščire, pasje zelišče , navadno zvezdico, njivsko spominčico pravo kamilico,enoletni golšec, krvomočnico, škrlatnordečo mrtvo koprivo in jetičnike. Sredstvo delno zatira: navadni srakoperec, belo metliko, plezajočo lakoto,dresni in njivsko vijolico
Bizon (diflufenikan 10%+ florasulam 0,375%+ penoksulam 1,5%)	1 l/ha pri porabi vode 100-400 L/ha	ozimnih žitih (pšenica, ječmen, rž, tritikala), manjša uporaba v piri	Pšenico, ječmen in tritikalo se tretira od razvitega prvega lista do razvojne faze, ko so zaznavni trije stranski poganjki (BBCH 11- 23). Rž se tretira od razvitega prvega do razvitega četrtega lista (BBCH 11-14). Najboljši učinek sredstva se doseže pri tretiranju v zgodnjih fazah razvoja plevela, med klitjem, do razvojne faze, ko ima plevel razvite 2-3 liste.	za jesensko zatiranje enoletnega širokolistnega plevela in navadnega srakoperca Sredstvo zatira: navadni srakoperec ter naslednje širokolistne plevle: navadni plešec, modri glavinec, plezajočo lakoto, mrtve koprive, kamilice, navadno zvezdico, njivski mošnjak, jetičnike, njivsko vijolico in samosevno njivsko redkev.
Fluent 500 SC (flufenacet 50%) Priporočamo v kombinaciji s herbicidi: Stomp aqua, Sharpen 33EC ali Sharpen 40SC ali Tbm 75 WG ali Saracen max	0,4 L/ha in porabi vode 200-300 L/ha,	v ozimni pšenici in ozimnem ječmenu	Tretiranje je dovoljeno zgolj v jesenskem času, ko so žita v fenološki fazi od prvega do šestega lista (BBCH 10-16). Prepovedan na VVOI in na NUV za vključene v KOPOP.	za zmanjševanje zapleveljenosti z ozkolistnima pleveloma: njivski lisičji rep in navadni srakoperec.
Stomp aqua (pendimetalin 455 g/L)	2,9 l/ha	Ozimna pšenica, durum pšenica, ozimni ječmen, ozimna rž, tritikala, jari ječmen	Pred vznikom do začetka kolenčenja BBCH30.	Enoletni ozkolistni in nekaterih vrst širokolistni plevel Učinkovito zatira: enoletno latovko, navadno zvezdico, navadno lobodo,poljski mak, belo metliko,njivsko spominčico, njivsko vijolico, ptičjo dresen, škrlatno rdečo mrtvo koprivo, njivno kurjo češnjico, jetičnik, pasje zelišče ter samoniklo oljno ogrščico. Slabše zatira naslednje plevle: navadno latovko, navadno rosnico, navadni plešec ter kamilico

				– razen kamilice v jarem ječmenu.
Sharpen 33 EC (pendimetalin 330 g/L)	3-5 L/ha	Ozimna pšenica	tretira se v jeseni pred vznikom posevka (BBCH00-09) ali takoj po vzniku (BBCH 10-13) jeseni ali spomladi,	za zatiranje enoletnega ozkolistnega in širokolistnega plevela zatira (>80% učinkovitost) naslednje ozkolistne plevle: lisičji rep, srakoprec, krvavordeča srakonja, navadna kostreba, laška ljulka, enoletna latovka in sivozeleni muhvič. - zmanjševanje zapleveljenosti (<80% učinkovitost) naslednjih ozkolistnih plevelov: prstasti pesjak in žabje ločje. - zelo slabo zatira (<40% učinkovitost) naslednje ozkolistne plevle: divji sirek in okrogla ostrica. - zatira (>80% učinkovitost) naslednje širokolistne plevle: ščir, samosevna ogrščica, navadni plešec, bela metlika, osat, navadni kristavec, čapljevec, lakota, navadna posončnica, škrlatnordeča mrtva kopriva, kamilica, enoletni golšec, njivska spominčica, poljski mak, dresen, tolščak, navadna zvezdica, redkev, pasje zelišče, njivski mošnjak, jetičnik in njivska vijolica. - slabo zatira (40-60% učinkovitost) naslednje plevle: slak in njivska preslica.
Sharpen plus ((staro ime Sharpen40 SC) (pendimetalin 400 g	2,5-4 L/ha	Ozimna pšenica	tretira se v jeseni pred vznikom posevka (BBCH 00-09) ali takoj po vzniku (BBCH 10-13) jeseni ali spomladi	za zatiranje enoletnega ozkolistnega in širokolistnega plevela za zatiranje enoletnega ozkolistnega in širokolistnega plevela zatira (>80% učinkovitost) naslednje ozkolistne plevle: lisičji rep, srakoprec, krvavordeča srakonja, navadna kostreba, laška ljulka, enoletna latovka in sivozeleni muhvič. - zmanjševanje zapleveljenosti (<80% učinkovitost) naslednjih ozkolistnih plevelov: prstasti pesjak in žabje ločje. - zelo slabo zatira (<40% učinkovitost) naslednje ozkolistne plevle: divji sirek in okrogla ostrica. - zatira (>80% učinkovitost) naslednje širokolistne plevle: ščir, samosevna ogrščica, navadni plešec, bela metlika, osat, navadni kristavec, čapljevec, lakota, navadna posončnica, škrlatnordeča mrtva kopriva, kamilica, enoletni golšec, njivska spominčica, poljski mak, dresen, tolščak, navadna

				zvezdica, redkev, pasje zelišče, njivski mošnjak, jetičnik in njivska vijolica. - slabo zatira (40-60% učinkovitost) naslednje plevela: slak in njivska preslica.
Trinity (diflufenikan 4%, klorotoluron 25%, pendimetalin 30%)	2 L/ha	v ozimni pšenici, ozimnem ječmenu, ozimni rži in ozimni tritikali	v jeseni takoj po vzniku, ko prvi list prodre skozi koleoptilo do faze, ko je tretji list razvit (BBCH 10-13)	Enoletnega ozkolistnega in širokolistnega plevela. Sredstvo učinkovito zatira naslednje ozkolistne plevela: navadni srakoperec, njivni lisičji rep in enoletno latovko ter naslednje širokolistne plevela: navadni plešec, škrlatnordečo mrtvo koprivo, pravo kamilico, poljski mak, navadno zvezdico, jetičnike, njivsko vijolico, krvomočnico, njivsko spominčico oljno ogrščico, plezajočo lakoto.
Tolurex 50 SC (klortoluron 50%)	Pred vznikom 3,5-4 l/ha; Po vzniku 2,5-3 l/ha	pšenico in ječmen nekater sorte pšenice občutljive na aktivno snov klorotoluron	pred vznikom ali po vzniku v fazi 1-3 listov	enoletnega ozkolistnega in širokolistnega plevela. Pred vznikom dobro zatira: njivni lisičji rep, navadni srakoperec, njivska spominčica, enoletna latovka, njivska pasja kamilica, gluhi oves, nedišča trirobka, navadna škrbinka, prava kamilica, navadna ogrščica, spomladanska kokošnica, njivska gorjušica in njivski oklast. Pred vznikom zadovoljivo zatira: navadni plešec, poljski mak, modri glavinec, laška ljuljka in navadna rosnica. Po vzniku dobro zatira: škrlatnordeča mrtva kopriva, navadna zvezdica, breskova dresen, plazeča zlatica in ptičja grašica. Po vzniku zadovoljivo zatira: njivni lisičji rep, navadni srakoperec in ambrozija.
Tbm 75 WG (tribenuron-metil 75%)	20 g/ha	v ozimni in jari pšenici, ječmenu, ovsu, ozimni rži in tritikali	V fazi žit od dveh razvitih listov do faze, ko je 3. kolence 2 cm nad drugim kolencem	Za zatiranje enoletnega širokolistnega plevela. Sredstvo dobro zatira (učinkovitost >86%): nedišča trirobka, navadna zvezdica, njivska gorjušica, navadni plešec, poljski mak in ptičja dresen. Sredstvo zmanjšuje zapleveljenost (učinkovitost 70-85%): bela metlika, modri glavinec, škrlatnordeča mrtva kopriva in prava kamilica. Sredstvo omejeno deluje (učinkovitost 55-69%): navadna ambrozija.
Saracen max (tribenuron-metil 60% florasulam 20%)	25 g/ha	v ozimnem in jarem ječmenu, ozimnem in jarem ovsu, ozimni pšenici,	od razvojne faze dveh razvitih listov do razvojne faze zastavičarja, ko je ploskev zgornjega lista zravnana in je viden jeziček	Za zatiranje širokolistnega plevela: navadni slakovec, njivska gorjušica, plezajoča lakota, navadna zvezdica, poljski mak, bela metlika, njivska vijolica, njivski mošnjak,

		ozimni rži in ozimni tritikali	(ligula) (BBCH 12-39).	navadni steničnjak, navadna spominčica, navadni zebrat, ptičja dresen, škrlatnordeča mrtva kopriava, breskova dresen, nedišeča triobka, navadni plečec.
--	--	-----------------------------------	------------------------	---

Pred uporabo posameznih fitofarmacevtskih pripravkov je potrebno prebrati in upoštevati navodila za uporabo. Upoštevati je potrebno predpisane razdalje od voda 1. in 2. reda. Upoštevajte dobro kmetijsko prakso varstva rastlin s poudarkom na varovanju čebel ter na vodenje evidenc o uporabi fitofarmacevtskih sredstev, ki jih je treba hraniti tri leta. Hraniti morate tudi račune o nabavi FFS.

JAVNA SLUŽBA ZA VARSTVO RASTLIN

Datum objave obvestila: 04.11.2021 10:12

Obvestilo prognostičnega centra: Severovzhodna Slovenija/Kmetijsko gozdarski zavod Maribor

Objavil/a: MIKLAVC Jože

Pripravil: **Jože Miklavc**

Seznam registriranih FFS

